

ZARZĄDZENIE NR 4/2021
DYREKTORA INSTYTUTU TECHNOLOGII BEZPIECZEŃSTWA „MORATEX”
Z DNIA 22-01-2021 r.

w sprawie: wprowadzenia Polityki Otwartego Dostępu w ITB „MORATEX”

Na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1386).

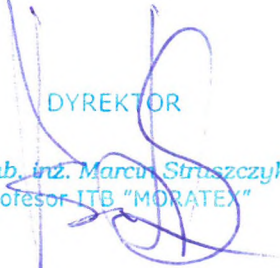
zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się Politykę Otwartego Dostępu w ITB „MORATEX” w zakresie publikacji naukowych i danych badawczych, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Protokołu dodatkowego nr 16 do ZUZP ITB „MORATEX” za wyjątkiem § 3 i § 4, które zaczną obowiązywać z dniem 1 lipca 2021 roku.

DYREKTOR
dr hab. inż. Marcin Straszczyk
profesor ITB „MORATEX”

Polityka otwartego dostępu Instytutu Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX”

[opracowano na podstawie Dokumentu przygotowanego przez ekspertów Platformy
Otwartej Nauki ICM UW na zlecenie MNiSW;

<https://www.gov.pl/web/nauka/dokumenty-na-temat-otwartego-dostepu>; data
dostępu 01.11.2020]

Mając na celu pełne wykorzystanie możliwości, jakie społeczność naukowej stwarza rozwój technologii cyfrowych, kierując się zasadami transparentności, dążąc do uniknięcia powtarzania już wykonanej pracy, uwzględniając korzyści, jakie płyną z szerokiej współpracy i wymiany wiedzy oraz pragnąc zapewnić wszystkim dostęp do wiedzy bez ograniczeń, które nie są wymagane prawem oraz regulacjami wewnętrznymi Instytutu, wprowadza się niniejszą politykę otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych.

§ 1

1. Na potrzeby Polityki otwartego dostępu Instytutu Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX” przyjmuje się następujące definicje pojęć:
 - a) **Polityka** - Polityka otwartego dostępu Instytutu Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX”;
 - b) **Regulamin** - Regulaminie zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji;
 - c) **Polityka Bezpieczeństwa** – Polityka Bezpieczeństwa Instytutu Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX”;
 - d) **Instytut** - Instytutu Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX”;
 - e) **Dane Badawcze** – wynik badania, dane zebrane lub wytworzone jako materiał do analizy w ramach badań naukowych prowadzonych w Instytucie;
 - f) **Publikacje** - publikacje w czasopiśmie naukowych, publikacje w recenzowanych materiałach z konferencji oraz monografie naukowe oraz rozdziały w monografiach naukowych.
 - g) **Droga złota** – zapewnienie otwartego dostępu gratis albo libre przez wydawcę, w szczególności poprzez publikację utworu w czasopiśmie naukowym lub książce;
 - h) **Droga zielona** – zapewnienie otwartego dostępu gratis albo libre przez autora poprzez zdeponowanie utworu w repozytorium.
 - i) **Repozytorium** – narzędzie informatyczne służące do deponowania, przechowywania, zarządzania i udostępniania w Internecie treści cyfrowych w postaci publikacji i/lub Danych Badawczych.

§ 2

1. Polityka nie narusza obowiązków wynikających z Regulaminu oraz Polityki Bezpieczeństwa, a w szczególności zobowiązania Twórców do rozpowszechniania utworów naukowych w sposób, który nie doprowadzi do pozbawienia ochrony prawnej innych rezultatów twórczych (tj. np. możliwości uzyskania prawa własności przemysłowej opisanego w utworze lub innego, nieuprawnionego ujawnienia wiedzy lub/i umiejętności).
2. Polityka obowiązuje pracowników Instytutu, a także inne osoby, z którymi Instytut zawarł umowę przewidującą zastosowanie Polityki.

§ 3

Otwarty dostęp do publikacji

1. Autorzy dążą do zapewnienia otwartego dostępu do Publikacji poprzez:
 - a) zdeponowanie elektronicznej postaci ostatecznej wersji pełnego tekstu Publikacji w repozytorium Instytutu oraz
 - b) publiczne udostępnienie utworu, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym oraz możliwość nieodpłatnego i nieograniczonego technicznie korzystania z niego.
2. Publiczne udostępnienie, o którym mowa w ust. 1 lit. b zapewnia się niezwłocznie po opublikowaniu Publikacji.
3. Autorzy Publikacji są w szczególności zobowiązani do uprzedniego uzgadniania realizacji zobowiązania wskazanego w ust. 1:
 - a) z wydawcami oraz innymi użytkownikami Publikacji (np. organizatorami konferencji naukowych), a w tym do udzielania do Publikacji licencji niewyłącznych, które nie zawierają postanowień ograniczających lub wyłączających możliwość wykonania zobowiązania wskazanego w ust. 1;
 - b) uprzedniego uzgadniania realizacji zobowiązania wskazanego w ust. 1 ze współtwórcami publikacji (w przypadku utworów współautorskich), jak również z twórcami oryginałów (w przypadku utworów stanowiących opracowanie, np. Tłumaczenie już istniejących publikacji).
4. W przypadku, gdy wykonanie zobowiązania wskazanego w ust. 1 nie jest możliwe, zobowiązanie to uważa się za wykonane, jeżeli autor Publikacji poczyni i udokumentuje swoje starania do otwartego udostępnienia publikacji. W takim przypadku autor publikacji deponuje ostateczną wersję utworu (post-print) w Repozytorium Instytutu, bez udzielenia licencji na jej udostępnienia w trybie otwartym.

§ 4

Otwarty dostęp do danych badawczych

1. Kierownik zadania badawczego lub projektu, który dysponuje Danymi Badawczymi, dokłada wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych wraz z powiązаныmi metadanymi, w szczególności poprzez:
 - a) opracowanie zasad zarządzania Danymi Badawczymi w ramach zadania badawczego/projektu określającego zasady zarządzania danymi w trakcie i po zakończeniu działań, precyzującego rodzaje danych zbieranych, przetwarzanych lub wytwarzanych w trakcie badań, określającego stosowane w odniesieniu do danych metodologie i standardy, a także zasady udostępniania danych i ich długoterminową archiwizację. Zasady zarządzania Danymi Badawczymi powinny uwzględniać zapisy Polityki Bezpieczeństwa oraz Regulaminu.
 - b) aktualizację zasad zarządzania Danymi Badawczymi w trakcie trwania zadania badawczego/projektu, o ile zachodzi taka konieczność;
 - c) zdeponowanie Danych Badawczych w repozytorium Instytutu;
 - d) jeśli to możliwe, publiczne udostępnienie Danych Badawczych tak by każdy miał do nich dostęp w czasie i miejscu przez siebie wybranym bez ograniczeń prawnych, np. wraz z udzieleniem wolnej licencji przy uwzględnieniu przepisów z zakresu ochrony danych osobowych, ochrony informacji niejawnych lub tajemnicy przedsiębiorstwa;
 - e) zapewnienie, aby dane były: identyfikowalne (np. za pomocą standardów takich jak DOI), dostępne, nadające się do przeprowadzenia badań, użyteczne poza pierwotnym celem (dla którego zostały zebrane) oraz interoperacyjne.
2. Twórcy dokumentują działania podjęte w związku ze zobowiązaniami wynikającymi z Polityki oraz ich efekty w sposób określony przez Koordynatora do spraw Otwartego Dostępu.
3. W przypadku realizacji projektów w partnerstwie z innymi jednostkami naukowymi, w trybie roboczym należy wypracować zasady dokumentacji i zarządzania Danymi Badawczymi, zgodnie z Polityką.

§ 5

Koordinator do spraw Otwartego Dostępu

1. Dyrektor Instytutu powołuje Koordynatora do Spraw Otwartego Dostępu (BD).
2. Do zadań BD należy:
 - a) informowanie o Polityce;
 - b) koordynacja prac związanych z tworzeniem, utrzymaniem i rozwojem infrastruktury otwartego dostępu Instytutu;
 - c) doradzanie w zakresie najlepszych praktyk zgodnych z Polityką;
 - d) edukacja adresatów Polityki w zakresie otwartego dostępu do publikacji i danych badawczych;
 - e) monitorowanie realizacji Polityki.
3. BD przygotowuje i przedstawia do zaopiniowania przez Z-cę Dyrektora ds. naukowego oraz do zatwierdzenia Dyrektorowi Instytutu raport realizacji Polityki za poprzedni rok, do końca pierwszego kwartału następnego roku, a po uzyskaniu jego zatwierdzenia, publikuje raport na stronie internetowej Instytutu.